

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» 2023
ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՐՏԻ 1-Ի ՀՕ-101-Ն ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 2023 թվականի մարտի 1-ի ՀՕ-101-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով լրացվող՝ օրենսգրքի 74-րդ հոդվածի 4-րդ մասի առաջին նախադասությունում «չափանիշներին» բառը փոխարինել «չափանիշներին, այդ թվում՝ հարկային հսկողության իրականացման համար կիրառվող ռիսկերի կառավարման համակարգով, (այսուհետ՝ Կառավարության սահմանած չափանիշներ)» բառերով:

Հոդված 2. Օրենքի 27-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 1-ին կետում «2024 թվականի հուլիսի 1-ը» բառերը փոխարինել «2025 թվականի հունվարի 1-ը» բառերով,

2) 2-րդ կետում «2024 թվականի հուլիսի 1-ը» բառերը փոխարինել «2025 թվականի հունվարի 1-ը» բառերով, «2024 թվականի հուլիսի 1-ից» բառերը՝ «2025 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով, իսկ «հունիսի 30-ի դրությամբ» բառերը՝ «դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ» բառերով:

Հոդված 3. Օրենքի 28-րդ հոդվածում «2024 թվականի հուլիսի 1-ից» բառերը փոխարինել «2025 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով:

Հողված 4. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2024 թվականի հուլիսի 1-ից:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈՂՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հողված 11. Օրենսգրքի 74-րդ հոդվածում՝

1) 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2. Հաշվետու ժամանակաշրջանի գործունեության արդյունքներով առաջացող՝ ԱԱՀ-ի փոխհատուցվող գումարը սույն հոդվածի 3-րդ մասին համապատասխան ուղղվում է որևէ հաշվետու ժամանակաշրջանի գործունեության արդյունքներով ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկներով առաջացած՝ պետական բյուջե վճարման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարների մարմանը կամ սույն հոդվածի 4-րդ կամ 5-րդ մասին համապատասխան մուտքագրվում է միասնական հաշվին:».

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-5-րդ մասերով.

«3. Եթե յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի գործունեության արդյունքներով տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկի (այդ թվում՝ ճշտված) ներկայացման օրվա դրությամբ հարկ վճարողն ունի ԱԱՀ-ի փոխհատուցվող գումար, ապա այդ գումարը կարող է ուղղվել որևէ հաշվետու ժամանակաշրջանի գործունեության արդյունքներով ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկներով առաջացած՝ պետական բյուջե վճարման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարների մարմանը՝ տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ԱԱՀ-ի վճարման վերջնաժամկետի օրը կամ մինչև տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ԱԱՀ-ի վճարման վերջնաժամկետին նախորդող օրը՝ հարկ վճարողի կողմից համապատասխան ծրագրային հրահանգի կիրառմամբ:

4. Եթե յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի գործունեության արդյունքներով տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ներկայացված ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկով առաջանում է ԱԱՀ-ի փոխհատուցվող գումար, ապա այդ գումարը Կառավարության սահմանած չափանիշներին, այդ թվում՝ հարկային հսկողության իրականացման համար կիրառվող ռիսկերի կառավարման համակարգով, (այսուհետ՝ Կառավարության սահմանած չափանիշներ) չափանիշներին համապատասխան ռիսկային չհամարվելու դեպքում մուտքագրվում է միասնական հաշվին մինչև տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ԱԱՀ-ի վճարման վերջնաժամկետին նախորդող օրը, եթե հարկ վճարողի կողմից կիրառվել է համապատասխան ծրագրային հրահանգ, կամ տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ԱԱՀ-ի վճարման վերջնաժամկետի օրը: Եթե որևէ հաշվետու ժամանակաշրջանի ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկի ներկայացման վերջնաժամկետից հետո ներկայացվող ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկով (այդ թվում՝ ճշտված) առաջանում է ԱԱՀ-ի փոխհատուցվող գումար, ապա այդ գումարը Կառավարության սահմանած չափանիշներին համապատասխան ռիսկային չհամարվելու դեպքում մուտքագրվում է միասնական հաշվին միասնական հաշվարկի (այդ թվում՝ ճշտված) ներկայացման օրը:

5. Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի գործունեության արդյունքներով տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ներկայացված ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկով առաջացած՝ Կառավարության սահմանած չափանիշներին համապատասխան ռիսկային համարվող ԱԱՀ-ի փոխհատուցվող գումարները հարկ վճարողի գրավոր դիմումի հիման վրա Օրենսգրքի 17-րդ բաժնով սահմանված կարգով իրականացվող ստուգման կամ միասնական հաշվին մուտքագրման ենթակա գումարների հիմնավորվածության

ուսումնասիրության արդյունքներով հիմնավորվելու դեպքում մուտքագրվում են միասնական հաշվին:»:

Հոդված 27. Օրենսգրքի 457-րդ հոդվածում՝

1) 7-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«7. Մինչև [2025 թվականի հունվարի 1-ը](#) ~~2024 թվականի հուլիսի 1-ը~~ հաշվառված և չկատարված (չմարված) հարկային պարտավորությունները, Օրենսգրքի 319-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն, հարկային մարմնի կողմից վարվող անձնական հաշվի քարտերում հաշվառվում են հարկային մարմնի սահմանած կարգով:»:

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8-10-րդ մասերով.

«8. Մինչև [2025 թվականի հունվարի 1-ը](#) ~~2024 թվականի հուլիսի 1-ը~~ հարկային մարմնի կողմից կազմված ստուգման կամ այլ վարչական ակտով հաշվառված և չկատարված (չմարված) հարկային պարտավորությունները, Օրենսգրքի 319-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն, հարկային մարմնի կողմից վարվող անձնական հաշվի քարտերում հաշվառվում են հարկային մարմնի սահմանած կարգով:

9. 2024 թվականի ~~դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հունիսի 30-ի դրությամբ~~ առկա ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի փոխհատուցվող գումարները հաշվառվում են որպես ռիսկային փոխհատուցվող գումարներ: ԱԱՀ-ի մասով այդ փոխհատուցվող գումարները կարող են ուղղվել ԱԱՀ-ի գծով պարտավորությունների մարմանը՝ Օրենսգրքի 74-րդ հոդվածի 3-րդ մասին համապատասխան, կամ մուտքագրվել միասնական հաշվին՝ Օրենսգրքի 74-րդ հոդվածի 5-րդ մասին համապատասխան, իսկ ակցիզային հարկի մասով այդ փոխհատուցվող գումարները կարող են ուղղվել ակցիզային հարկի գծով պարտավորությունների մարմանը՝ Օրենսգրքի 95-րդ հոդվածի 3-րդ մասին համապատասխան, կամ մուտքագրվել միասնական հաշվին՝ Օրենսգրքի 95-րդ հոդվածի 5-րդ մասին համապատասխան:

10. [2025 թվականի հունվարի 1-ից](#) ~~2024 թվականի հուլիսի 1-ից~~ հետո հարկային մարմին ներկայացվող հարկային հաշվարկներում (այդ թվում՝ ճշտված) արտացոլված կամ հարկային մարմնի կողմից կազմված ստուգման կամ այլ վարչական ակտով առաջադրված հարկային պարտավորությունները՝ անկախ որ հաշվետու ժամանակաշրջանին են վերաբերում, Օրենսգրքի 319-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն հաշվառվում են հարկային մարմնի կողմից վարվող անձնական հաշվի քարտերում՝ հարկային մարմնի սահմանած կարգով:»:

Հոդված 28. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում [2025 թվականի հունվարի 1-ից](#) ~~2024 թվականի հուլիսի 1-ից~~: Սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ, 15-րդ հոդվածի 2-րդ և 19-րդ հոդվածի 5-րդ կետերով, 24-րդ հոդվածով, 25-րդ հոդվածի 1-ին կետով և 27-րդ հոդվածով սահմանվող դրույթների կիրարկումն ապահովող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերը սահմանվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ վեցամսյա ժամկետում:

Ա Մ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԴԱՏԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՀԱՐԿԱԴԻՐ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԿՅԱՆՔԻՆ ԿԱՄ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆԸ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԿՈՒՏԱԿԱՅԻՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-724-27.11.2023-ՏՀ-011/1) ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՓԱԹԵԹԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1	2	3	4	5	6
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	ՀՀ կառավարություն	7րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսվող Օրենսգրքի 398-րդ հոդվածում նոր խմբագրությամբ շարադրվող 5-րդ մասի 2-րդ պարբերությամբ նախատեսվում է «արգելանք կիրառելու վերաբերյալ որոշում» կայացնելու հարկային մարմնի լիազորությունը: Սակայն Օրենսգրքի մի շարք հոդվածներում, ինչպես օրինակ 431-րդ հոդվածի 8-րդ մասում օգտագործվում է «արգելանք դնելու մասին	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			որոշում» արտահայտությունը: «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն. «Նորմատիվ իրավական ակտում միևնույն միտքն արտահայտելիս կիրառվում են միևնույն բառերը, տերմինները կամ բառակապակցությունները՝ որոշակի հերթականությամբ:» Ելնելով այս պահանջից առաջարկում ենք Նախագծով նախատեսվող և Օրենսգրքում կիրառվող միևնույն միտքը անվանել միևնույն արտահայտությամբ: Հաշվի առնելով վերոգրյալը առաջարկում ենք 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ.» կետում և 2-րդ մասում «դնելու» բառի փոխարեն լրացնել «կիրառելու» բառը: 2. Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսվող Օրենսգրքի 432-րդ հոդվածի 1-ին մասում նոր լրացվող 5-րդ կետը առաջարկում ենք սկսել «եթե» բառով՝ «Հարկ» բառը դարձնելով փոքրատառ՝ հոդվածի մյուս մասերին համապատասխանեցնելու և նախադասության ճիշտ շարադասությունը պահպանելու նպատակով:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
2.	«Կառավարություն	10-րդ հոդված	Նախագծի 10-րդ հոդվածի վերնագիրն առաջարկում ենք հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասում սահմանված իրավադրույթը, այն է. «Օրենսդրական ակտի հոդվածները ունենում են վերնագրեր, բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի:»:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
«ԴԱՏԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՀԱՐԿԱԴԻՐ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ					

1.	«Հ կառավարություն	1-ին հոդված	Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվում է Օրենքի 1-ին հոդվածը լրացնել նոր 11-րդ պարբերությամբ: Քանի որ Օրենքի 1-ին հոդվածում արդեն իսկ առկա է 11-րդ պարբերություն առաջարկում ենք լրացումը կատարել որպես 12-րդ պարբերություն: Հաշվի առնելով վերոգրյալը «տասնմեկերորդ» բառի փոխարեն լրացնել «տասներկուերորդ» բառը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԶԻՆՃԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԿՅԱՆՔԻՆ ԿԱՄ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆԸ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ					
1.	«Հ կառավարություն	5-րդ հոդված	1. Նախագծի 5-րդ հոդվածի վերնագիրն առաջարկում ենք հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասում սահմանված իրավադրույթը, այն է. «Օրենսդրական ակտի հոդվածները ունենում են վերնագրեր, բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի:»: 2. Հաշվի առնելով, որ նշված օրենքով սահմանված կարգավորումների ծրագրային ապահովության աշխատանքները կատարվելու են Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ, ինչպես նաև հաշվի առնելով վերջինիս կողմից սահմանված առաջնահերթությունները և Համաշխարհային բանկի պահանջներին համապատասխան կազմվող գնման հայտի և մրցույթի հայտարարման գործընթացի ժամանակատար լինելը, առաջարկում ենք նախագծի 2-րդ և 4-րդ հոդվածներով սահմանված դրույթների ուժի մեջ մտնելը սահմանել 2026 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով վերոգրյալը 5-րդ հոդվածում՝ 1) 1-ին մասի 1-ին նախադասության մեջ «հունվարի 1-	Ընդունվել է Ընդունվել է	Ընդունվել է Ընդունվել է

			ից:» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ սույն օրենքի 2-րդ և 4-րդ հոդվածների:» բառերը, 2) լրացնել նոր 3-րդ մասով հետևյալ բովանդակությամբ՝ «3. Սույն օրենքի 2-րդ և 4-րդ հոդվածներն ուժի մեջ են մտնում 2026 թվականի հունվարի 1-ից:» Ըստ այդմ մասերի համարակալումը փոխվել է: գ) 3-րդ (խմբագրված 4-րդ) մասը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ՝ «4. Սույն օրենքի 4-րդ հոդվածով սահմանվող դրույթի կիրարկումն ապահովող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ընդունվում է այդ դրույթն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ վեցամսյա ժամկետում:»		

«ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

1.	«Կ կառավարություն	2-րդ հոդված	Նախագծի 2-րդ հոդվածի վերնագիրն առաջարկում ենք հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասում սահմանված իրավադրույթը, այն է. «Օրենսդրական ակտի հոդվածները ունենում են վերնագրեր, բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի:»:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

«ԿՈՒՏԱԿԱՅԻՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1.	«Կ կառավարություն	2-րդ հոդված	Նախագծի 2-րդ հոդվածի վերնագիրն առաջարկում ենք հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասում սահմանված իրավադրույթը, այն է. «Օրենսդրական ակտի հոդվածները ունենում են վերնագրեր,	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի:»:		

«ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդված	Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվում է «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 74-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացնել նոր «գ» կետ: Սակայն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 74-րդ հոդվածի 1-ին մասում արդեն իսկ առկա է «գ» կետ: Ուստի առաջարկում ենք լրացումը նախատեսել որպես նոր «գ» կետ:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

Օրենքների նախագծերի փաթեթը լրամշակման արդյունքում լրացվել են նոր նախագծերով

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

1.	ՀՀ կառավարություն	«Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումն	Հաշվի առնելով, որ ներկայացված փաթեթով համապատասխան հստակեցումներ են կատարվում հարկային պարտավորությունների հաշվառման մասով, ինչպես նաև համապատասխան կարգավորումներ են սահմանվում հարկային պարտավորությունների կատարումն ապահովող արգելադրման արդյունավետ գործիքակազմի կիրառման համար, և որն անմիջականորեն առնչվում է հարկային պարտավորությունների հաշվառման նոր համակարգի ներդրմանը, առաջարկվում է հարկային պարտավորությունների հաշվառման նոր համակարգի ներդրումը մեկ ամբողջական գործընթացով	Ընդունվել է	Ընդունվել է

		եր կատարելու մասին»	ապահովելու համար 2023 թվականի մարտի 1-ի ՀՕ-101-Ն օրենքով սահմանված՝ ուժի մեջ մտնելու ժամկետները սահմանել 2025 թվականի հունվարի 1-ը՝ 2024 թվականի հուլիսի 1-ի փոխարեն: Նախագծերին կից ներկայացվում է «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2023 թվականի մարտի 1-ի ՀՕ-101-Ն օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծը, որով առաջարկվում է 28-րդ հոդվածում «2024 թվականի հուլիսի 1-ից» բառերը փոխարինել «2025 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով: Ուժի մեջ մտնելու ժամկետի փոփոխությամբ պայմանավորված առաջարկվում է փոփոխություն կատարել նաև օրենքի 27-րդ հոդվածում՝ ժամկետները համապատասխանեցնելով ուժի մեջ մտնելու ժամկետի հետ: Միաժամանակ, միասնական հաշվարկներով առաջացող ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի փոխհատուցվող գումարների ռիսկային համարելու նպատակով Կառավարությանը ռիսկային չափանիշների սահմանման լիազորությունների վերապահման մասով առաջարկվում է օրենքում կատարել փոփոխություն Կառավարության կողմից ռիսկային չափանիշների սահմանման մասով հաշվի առնելով նաև օրենսգրքով սահմանված հարկային հսկողության իրականացման համար կիրառվող ռիսկերի կառավարման համակարգը: Այդ նպատակով առաջարկվում է օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ կետով՝ օրենսգրքի 74-րդ հոդվածում լրացվող 4-րդ մասի առաջին նախադասությունում		

«չափանիշներին» բառը փոխարինել «չափանիշներին, այդ թվում՝ հարկային հսկողության իրականացման համար կիրառվող ռիսկերի կառավարման համակարգով, (այսուհետ՝ Կառավարության սահմանած չափանիշներ)» բառերով:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը փաթեթը լրացվել է նոր նախագծով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ

ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» 2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՐՏԻ 1-Ի

ՀՕ-101-Ն ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 2023 թվականի մարտի 1-ի ՀՕ-101-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 11-րդ

		հողվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով լրացվող՝ օրենսգրքի 74-րդ հոդվածի 4-րդ մասի առաջին նախադասությունում «չափանիշներին» բառը փոխարինել «չափանիշներին, այդ թվում՝ հարկային հսկողության իրականացման համար կիրառվող ռիսկերի կառավարման համակարգով, (այսուհետ՝ Կառավարության սահմանած չափանիշներ)» բառերով: Հոդված 2. Օրենքի 27-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ 1) 1-ին կետում «2024 թվականի հուլիսի 1-ը» բառերը փոխարինել «2025 թվականի հունվարի 1-ը» բառերով, 2) 2-րդ կետում «2024 թվականի հուլիսի 1-ը» բառերը փոխարինել «2025 թվականի հունվարի 1-ը» բառերով, «2024 թվականի հուլիսի 1-ից» բառերը՝ «2025 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով, իսկ «հունիսի 30-ի դրությամբ» բառերը՝ «դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ» բառերով: Հոդված 3. Օրենքի 28-րդ հոդվածում «2024 թվականի հուլիսի 1-ից» բառերը փոխարինել «2025 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով:		

			Հողված 4. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2024 թվականի հուլիսի 1-ից:»		
«ԿՈՒՏԱԿԱՅԻՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	«Կատարելություն կենսաթոշակներին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ	Կուտակային կենսաթոշակներին մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ	Հաշվի առնելով, որ ներկայացված փաթեթով համապատասխան հստակեցումներ են կատարվում հարկային պարտավորությունների հաշվառման մասով, ինչպես նաև համապատասխան կարգավորումների են սահմանվում հարկային պարտավորությունների կատարումն ապահովող արգելադրման արդյունավետ գործիքակազմի կիրառման համար, և որն անմիջականորեն առնչվում է հարկային պարտավորությունների հաշվառման նոր համակարգի ներդրմանը, առաջարկվում է հարկային պարտավորությունների հաշվառման նոր համակարգի ներդրումը մեկ ամբողջական գործընթացով ապահովելու համար 2023 թվականի մարտի 1-ի ՀՕ-102-Ն օրենքով սահմանված՝ ուժի մեջ մտնելու ժամկետները սահմանել 2025 թվականի հունվարի 1-ը՝ 2024 թվականի հուլիսի 1-ի փոխարեն: Առաջարկում ենք «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» 2023 թվականի մարտի 1-ի ՀՕ-102-Ն օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի 3-րդ հոդվածում «2024 թվականի հուլիսի 1-ից» բառերը փոխարինելով «2025 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով: Հաշվի առնելով վերոգրյալը փաթեթը լրացվել է նոր նախագծով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			«ՆԱԽԱԳԻԾ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ «ԿՈՒՏԱԿԱՅԻՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» 2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՐՏԻ 1-Ի ՀՕ-102-Ն ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ Հոդված 1. «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» 2023 թվականի մարտի 1-ի ՀՕ-102-Ն օրենքի 3-րդ հոդվածում «2024 թվականի հուլիսի 1-ից» բառերը փոխարինել «2025 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով: Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2024 թվականի հուլիսի 1-ից:»		